

H.M. Kongens tale ved gallataffel i anledning af statsbesøg fra Island

Taler

H.M. Kong Frederik X
Konge af Danmark

Dato

8. oktober 2024

Sted

Christiansborg Slot

Fru Præsident, Hr. Björn Skúlason

Det er en stor glæde sammen med Dronning Mary at byde Dem velkommen i Danmark. 2024 har været et år i fornyelsens tegn for Dem og for os. I aften er ingen undtagelse; De er af sted på Deres første statsbesøg som præsidentpar, og vi er værter for vores første statsbesøg som kongepar.

Et sammenfald, der vidner om de tætte bånd, der binder vores lande og befolkninger sammen og har gjort det gennem generationer. Min mor, Dronning Margrethe, sender da også sine varmeste hilsner, og jeg ved, at hun meget gerne ville have deltaget i aften.

Island og Danmark ligger geografisk langt fra hinanden, men vores slægtskab har til alle tider stået distancen. Vi har rødder i samme saga, og selv om Island for 150 år siden fik sin egen forfatning og dermed indledte en selvstændighedsproces, der med overbevisende folkelig opbakning blev fuldendt for 80 år siden – så er vores venskab intakt.

Både islændinge og danskere lever som resten af Norden i solide demokratiske samfund. Vi er rundet af de samme værdier, er optaget af enslydende målsætninger og går gerne foran, når det gælder løsninger på nationale og globale udfordringer. Af samme grund har vi stor glæde af at skæve til og læne os op ad hinanden, når vi tager nye skridt, der skal bringe os grønnere, sundere og sikrere ind i fremtiden.

Statsbesøget markerer, at vi står sammen. At vi inspirerer hinanden med god praksis og samarbejder om nye teknologiske løsninger, der fremmer digital omstilling og bæredygtig udvikling.

Hvor vi i Danmark er kendt for vores vindmøller, har Island meget at byde på inden for CO2-fangst og Power-to-X, og tilsammen er vi blandt de førende i verden i udviklingen af geotermiske løsninger. Vi deler ambitionen om at farve væksten grøn, hvilket er omdrejningspunkt, når den islandske erhvervsdelegation og danske virksomheder mødes i morgen. Kun ved fælles kraft kan vi nærme os vores ambitiøse klimamål.

Dialog og sammenhold på tværs af grænser har altid været betydningsfuldt, men i en tid med usikkerhed og uro i Europa er det særskilt vigtigt. Krigen i Ukraine er en brutal påmindelse om, at vi ikke kan tage fred for givet, og behovet for at stå skulder ved skulder i NA-TO er mere aktuelt end længe. Derfor var glæden også stor, da først Finland og siden Sverige blev medlemmer af vores fælles forsvars-union og sikrede et samlet Norden og en ubrudt linje af loyalitet fra nord til syd i Europa.

Island er i konstant bevægelse. Under det fredfyldte landskab lurder dramatikken. Gennem generationer har det islandske folk levet på en bund af lava, der med mellemrum bryder ud, lyser himmelen op og truer alt på sin vej. Senest svimlende tæt på byen Grindavik og tilbage i 1973 med omfattende ødelæggelser i byen på Heimaey. Det islandske landskabs storhed er en lektie i menneskelig lidenhed – og i islændinges dristighed.

Da jeg besøgte Thingvellir for 16 år siden, var det med en følelse af ydmyghed og forbundethed. Det var som at stå ansigt til ansigt med naturens mægtighed og samtidig dykke ned i vores ophav.

Den betagende slette er et kontinentalt mødested og det oprindelige fødested for et af verdens ældste parlamenter. Tingsletten vidner om enorme naturkræfter og er samtidig en civilisationsvugge. Lige dér er vi hver især ingenting, men tilsammen noget væsentligt.

Det, vi kommer af, former dem, vi bliver. Derfor giver forståelsen for vores fortid altid mening. I de islandske sagaer folder vores forfædre sig ud – for vikingernes vedkommende i en grad, så det længe blev anset for dårlig smag at læse med. Det er det heldigvis ikke længere.

Og selv om historierne uden tvivl kun er blevet bedre af at vandre fra mund til

mund, er de ikke desto mindre en betydningsfuld del af vores fælles hukommelse og derfor med rette optaget på UNESCOs Memory of the World Register.

Der er forståeligt rift om skriftsamlingen fra flere sider, og det er glædeligt, at en fælles aftale om langtidslån blev underskrevet på Den Arnamagnæanske Samling tidligere i dag. Snart kan flere håndskrifter vises frem i jeres smukke, nyopførte Edda-bygning i Reykjavik. Til alles gavn – for vores arv vokser, når vi deler den.

I Den Ældre Edda omkring år 800 findes følgende tekst:

”Vejen til en falsk
Ven er bugtet
Selv om hans hus er nært!
Men til en god ven
Går vejen lige
Selv om han bor langt borte.”

Island og Danmark ligger geografisk langt fra hinanden, men menneskeligt bor vi dør om dør. Det dansk-islandske venskab ligger altid lige for.

Fru Præsident,

Tak for at besøge Danmark på Deres første statsbesøg.

I aften føjes endnu et kapitel til den mangeårige fortælling om de stærke dansk-islandske bånd.

Jeg udbringer en skål for Island og det islandske folk, for Islands Præsident Halla Tómasdóttir og Hr. Björn Skúlason med ønsket om lykke og fremgang for begge vores lande.

Kilde

kongehuset.dk

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Festtale, Kongehuset, Velkomsttale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/h-m-kongens-tale-ved-gallataffel-pa-christiansborg-slot-i-anledning-af-statsbesog-fra-island>